

แบบฟอร์มการสรุปผลงานพัฒนาคุณภาพปี 2564

1. ชื่อผลงาน / โครงการพัฒนา: สื่อถูกใจ เล่นได้ที่บ้านเรา
2. คำสำคัญ: สื่อการสอน ฝึกพูด ผู้ปกครองทางสติปัญญา พัฒนาการทางภาษาและการพูดล่าช้า
3. สรุปผลงานโดยย่อ: จัดทำสื่อการสอนสำหรับผู้ปกครองยืมไปฝึกบุตรหลานเองที่บ้าน เพื่อให้ผู้ปกครอง สามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาและการพูดของเด็กได้ด้วยตนเอง
4. ชื่อของหน่วยงาน/ ทีมคุณภาพ: งานเวชศาสตร์สื่อความหมาย
5. สมาชิกทีม:

5.1 นางสาวชุตีวรรณ	แก้วไสย	นักเวชศาสตร์การสื่อความหมายชำนาญการพิเศษ	หัวหน้าทีม
5.2 นายพิชญ์ยุทธ	สุนทรภีพงศ์	นักเวชศาสตร์การสื่อความหมายปฏิบัติการ	สมาชิก
5.3 นางสาวสุชาวดี	พัฒนผลสุขุม	นักเวชศาสตร์การสื่อความหมายปฏิบัติการ	สมาชิก
5.4 นางสาวปรียาภรณ์	เกียรติสกุลเขตต์	นักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย	สมาชิก
5.5 นางสาวณิชากัทร	จงจิตต์	นักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย	สมาชิก
5.6 นางสาวสุนตร์	ศรีดามา	พนักงานพิมพ์	สมาชิก

6. เป้าหมาย: เพื่อจัดทำสื่อการสอนการฝึกพูด และให้ผู้ปกครองยืมไปฝึกบุตรหลานด้วยตนเองที่บ้าน

7. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ:

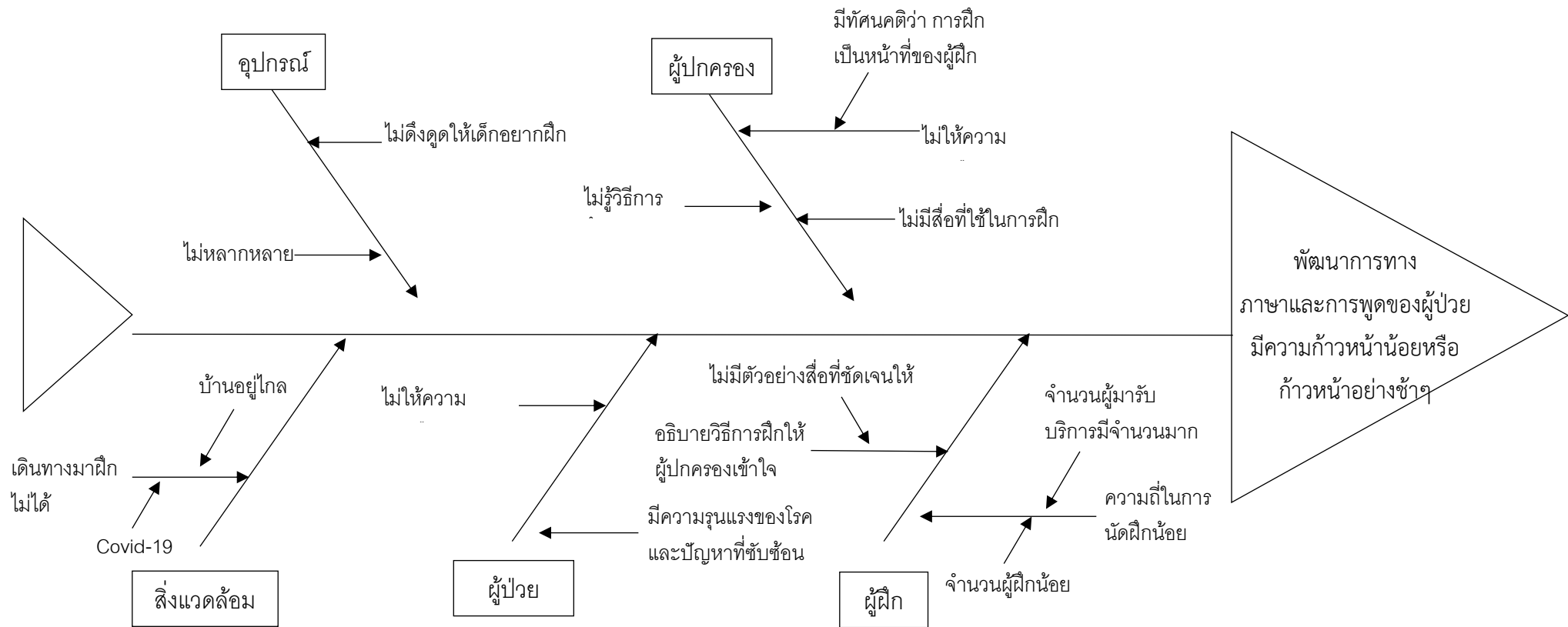
จากข้อมูลรายงานตัวชี้วัดของหน่วยงาน ร้อยละของเด็กบกพร่องทางสติปัญญาที่มารับบริการตามโปรแกรมการแก้ไขการพูดสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาและการพูดได้ตามเป้าหมาย 3 ปีย้อนหลัง (ปี 2561-2563) มีค่าลดลง คือร้อยละ 69.77, 66.44 และ 53.01 ตามลำดับ ซึ่งสาเหตุที่พัฒนาการทางภาษาและการพูดของผู้ป่วยมีความก้าวหน้าน้อย อาจเกิดจากปัจจัยหลายด้าน คือ

- 1) ด้านผู้ฝึก มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการ ทำให้คิวนัดหมายมาฝึกห่าง
- 2) ด้านผู้ปกครอง ยังไม่เห็นความสำคัญของการฝึกผู้ป่วยด้วยตนเอง คาดหวังการฝึกจากผู้บำบัดเพียงด้านเดียว บางรายไม่สามารถฝึกผู้ป่วยด้วยตนเองได้ เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการฝึก รวมถึงไม่มีสื่อการสอนที่จะฝึกเด็กที่บ้าน
- 3) ด้านผู้ป่วย ผู้ป่วยมีความรุนแรงของโรค และปัญหาที่ซับซ้อน ผู้ป่วยไม่ได้รับการฝึกต่อเนื่องจากผู้ปกครอง ผู้ป่วยไม่ให้ความร่วมมือในการฝึกกับผู้ปกครอง เพราะที่บ้านขาดสื่อการสอนที่น่าสนใจ
- 4) ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ป่วยมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ไม่สามารถเข้ารับการฝึกตามนัดหมายได้บ่อยครั้ง นอกจากนั้นยังเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ต้องงดการฝึกกับหน่วยงานไป

จากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น การแก้ปัญหาพัฒนาการทางภาษาและการพูดของผู้ป่วยที่มีความก้าวหน้าน้อยหรือก้าวหน้าอย่างช้า ๆ ที่สามารถทำได้ และเกิดความยั่งยืน คือการทำให้ผู้ป่วยได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่องจากผู้ปกครอง เพราะทักษะทางภาษาและการพูดสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่ใช้เวลาอยู่กับผู้ป่วยมากที่สุด การสนับสนุนให้ผู้ปกครองเรียนรู้วิธีการฝึกที่ถูกต้อง รวมทั้งช่วยจัดหาสื่อการสอนที่มีคุณภาพให้กับผู้ปกครอง จึงเป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาในครั้งนี้

จากผลงานพัฒนาคุณภาพในปี 2563 งานเวชศาสตร์สื่อความหมายได้จัดทำ คู่มือ “สื่อสอนภาษาพาเพลิน” ซึ่งนักแก้ไขการพูดในหน่วยงาน ได้ช่วยกันรวบรวมสื่อการสอนสำหรับฝึกพูดที่บ้านที่สามารถทำขึ้นได้เอง และจัดทำเป็นคู่มือเผยแพร่

ให้ผู้ปกครองดูเป็นตัวอย่าง โดยคาดหวังว่าผู้ปกครองจะสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการพัฒนาสื่อในการฝึกผู้ป่วยด้วยตนเอง แต่เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สะดวกที่จะจัดทำสื่อด้วยตนเอง จึงทำให้คู่มือ “สื่อสอนภาษาพาเพลิน” ยังไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์จริง งานเวชศาสตร์สื่อความหมายจึงปรับปรุง คู่มือ “สื่อสอนภาษาพาเพลิน” โดยนำมาจำแนกประเภท กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึก และจัดทำสื่อการสอนประกอบคู่มือขึ้น เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถยืมสื่อการสอนกลับไปฝึกผู้ป่วยต่อเนืองที่บ้านได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครอง เห็นความสำคัญของการฝึกผู้ป่วยที่บ้าน และเห็นภาพการฝึกอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยคาดหวังว่าจะช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาและการพูดของเด็กให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

8. กิจกรรมการพัฒนา:

- วิเคราะห์และจำแนกประเภทของสื่อการสอนใน “สื่อสอนภาษาพาเพลิน”
- เลือกสื่อการสอนตามประเภทที่ต้องการ
- ผลิตสื่อการสอนตามที่ได้เลือกไว้
- จัดทำระบบการยืม – คืน สื่อการสอน
- จัดทำแบบประเมินความสามารถผู้ป่วยก่อน และหลังการนำสื่อไปใช้
- จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้บริการ
- ให้ผู้ปกครองทดลองนำสื่อการสอนไปใช้ที่บ้าน
- ทำการประเมินเด็กก่อน – หลังการนำสื่อกลับไปใช้
- ให้ผู้ปกครองทำแบบประเมินความพึงพอใจ
- รวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความสามารถ และแบบประเมินความพึงพอใจ มาวิเคราะห์และสรุปผล
- เลือกสื่อการสอนที่ใช้ประโยชน์ได้ดี มาจัดทำเพิ่ม และเก็บรวบรวมไว้ในคลัง ยืม – คืน สื่อการสอน

9. การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง:

- มีสื่อการสอนสำหรับให้ผู้ปกครองยืมไปใช้ฝึกบุตรหลานที่บ้าน จำนวน 18 ชุด แบ่งเป็น 10 เรื่อง ดังนี้ 1) จับคู่เหมือน 5 ชุด 2) จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์กัน 1 ชุด 3) เชื่อมโยงสิ่งรอบตัว 1 ชุด 4) จับคู่สัตว์กับอาหาร 1 ชุด 5) จับคู่สัตว์กับที่อยู่ 1 ชุด 6) จับคู่สิ่งของกับห้อง 4 ชุด 7) กระดานอธิบายลักษณะ 2 ชุด 8) บิงโกคำศัพท์ 9 ช่อง 1 ชุด 9) ชื่อของ 1 ชุด 10) บันไดสูง 27 ชุด
- เนื่องจากในช่วงของการทดลองให้ผู้ป่วยนำไปใช้ เกิดการแพร่ระบาดของโรค Covid – 19 จึงทำให้ผู้ป่วยที่เข้ามาใช้บริการมีจำนวนน้อยลง จึงไม่สามารถนำสื่อการสอนไปให้ผู้ปกครองทดลองนำไปใช้ได้

10. บทเรียนที่ได้รับ:

- เพิ่มสื่อการสอนให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเลือกใช้ได้เหมาะสมกับปัญหาด้านภาษาและการพูดของผู้ป่วย
- ปรับเปลี่ยนรูปแบบของสื่อการสอน ให้เข้ากับรูปแบบการสอนที่ผู้ป่วยไม่สามารถมาเข้ารับบริการที่สถาบันได้

11. การติดต่อกับทีมงาน: นางสาวชุตีวรรณ แก้วไสย งานเวชศาสตร์สื่อความหมาย กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู สถาบันราชานุกูล

โทรศัพท์ 0-2248-8900 ต่อ 70362